

44 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	24.11.1961
Sıra no	44

Ziraî mahsûllerin maliyet bedellerinin tayininde riayet olunacak esaslar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 276 ncı maddesine istinaden aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir.

1. Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesi gereğince, götürü gider usulünde safi ziraî kazanç, mükellefin beyan edeceği hasılatтан götürü olarak tesbit edilen gider tutarı ile bir kısım gerçek giderlerin indirilmesi suretiyle hesaplanacağından, bu esasa tevfikан ziraî kazancın tesbitinde hesap dönemi sonunda ve başında mevcut mahsuller nazara alınmayacak ve binnetice bunların değerlendirilmesi gibi bir durum bahis konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan gerçek ziraî kazancın işletme hesabı esasında tesbitine dair Gelir Vergisi Kanununun 55 inci maddesinde, bu esasa göre sâfi ziraî kazancın bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile yapılan giderler arasındaki müsbet farktan ibaret bulunduğu ve 56 ncı maddesinde ise, müteakip seneye devreden mahsullerin hasılat meyanına ithal edilmeyerek bunların nevi ve miktar itibarıyla beyannamede gösterilmesi ile iktifa olunacağı, açıklanmıştır.

Bu hükümler muvacehesinde, işletme hesabı esasında ziraî kazancın tesbitinde -Gelir Vergisi Kanununun 39 uncu maddesi ile işletme hesabı esasına tevfikан ticarî kazancın tesbitine mütedair esasın aksine olarak- hesap dönemi sonundaki emtia mevcudu değerinin hasılat ve dönem başındaki emtia mevcudu değerinin ise giderlere ilâvesi bahis konusu olmadığından ve sadece sene sonunda mevcut mahsulün nev'i ve miktarının beyannamede gösterilmesi ile iktifa edileceğinden, gerçek ziraî kazançlarını işletme hesabı esasına göre tesbit eden çiftçilerin hesap dönemi sonunda veya başında mevcut mahsullerini değerlendirmelerine lüzum ve mahâl bulunmamaktadır.

Bu duruma göre, gelir vergisine tabi ziraî kazançları götürü gider ve işletme hesabı esaslarına göre tesbit edilen mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun 276 ncı maddesinin tatbik yeri bulunmamaktadır.

2. Gelir Vergisine tabi çiftçilerden sadece ziraî kazançlarını bilânço esasına göre tesbit edenler sene sonu ve sene başı mevcutlarını değerlendirmek durumundadırlar.

Gelir Vergisi Kanununun 59 uncu maddesinin şumulüne giren zirai kazançlarını bilânço esasına göre tesbit edecek çiftçilerin Vergi Usul Kanununun 276 ncı maddesine tevfikан yapacakları değerlemelerde maliyet bedeli aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle tesbit edilecektir :

- a) Maliyet bedeline girecek unsurlar, değerlendirme konusu olan mahsûlün hususiyetine göre Vergi Usul Kanununun 275 inci maddesinde yazılı unsurlara mütenazır olarak tesbit edilecektir.
- b) Ziraî mahsullerin değerlendirilmesinde Vergi Usul Kanununun (imal edilen emtianın değerlendirilmesine mahsus) 275 inci maddesinin son fıkrası hükmü tatbik edilmeyecektir.
- c) Sadece bir çeşit mahsul istihsal eden işletmelerde maliyet bedeli, geçen seneden devreden ve ilgili senede istihsal edilen mahsul için yapılan bilûmum masraflar ile geçen seneden devreden mahsul değeri toplamının bir mahsul birimine isabet eden miktarını bulmak suretiyle tesbit edilecektir. (Genel İdare giderlerinin mahsulün maliyetine katılması ihtiyaridir.)

Misâl :

_ Geçen seneden devreden buğdayın miktarı 12.000 kg. ve değeri 6.000,_ lira

_ Sene içinde yapılan bilûmum masraflar tutarı 14.000 lira

_ Sene içinde istihsal edilen buğdayın miktarı 36.000 kg. olduğuna göre 1 kg. buğdayın maliyeti :

$14.000 + 6.000 = 20.000$ lira (sene içinde yapılan bilûmum masraflar ile geçen seneden devreden mahsûlün değerinin toplamı)

